

طرح درس

۱. عنوان درس: باستان شناسی ایران در دوران ماد وهخامنشی

۲. شماره درس: (۳۹۸۲۴۱۰۵۰۵۱۰۱)+(۳۹۸۲۴۱۰۵۲۸۰۰۱)

۳. تعریف: این درس با بررسی ومطالعه داده های باستان شناسی استقرار مادها در اواسط قرن ۹ ق.م در غرب ایران که این تاریخ مربوط به اولین برخورد ثبت شده آشوری ها با مادهاست شروع می شود. تا سقوط امپراطوری هخامنشیان بدست اسکند مقدونی ۳۳۲ ق.م

۴. منابع

- ۱- ارفعی، عبدالمجید ۱۳۸۹، فرمان کوروش، نشر مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی (مرکز پژوهشهای ایرانی - اسلامی) تهران
- ۲- اسد پور، علی ۱۳۹۷، پدیدار شناسی باغ در آثار ونقش برجسته های آشوری، مجله باغ نظر، شماره ۱۵ ص ۵۰-۶۲
- ۳- استرابو، ۱۳۸۲ جغرافیای استرابو، سرزمینهای زیر فرمان هخامنشیان، ترجمه صنعتی زاده، نشر موقوفات افشار تهران
- ۴- افکند، احسان ۱۳۹۵ بازتاب شکل گیری دولت ماد در گفتار مادی هرودوت، مجله تاریخ ایران، شماره ۳۰ (۲-۲۴)
- ۵- استروناخ دیوید ۱۳۹۰ نوشیجان ۱: بناهای بزرگ دوره ماد ترجمه کاظم ملازاده، دانشگاه بوعلی، همدان
- ۶- استروناخ، دیوید. ۱۳۷۹ گزارش کاوشهای پاسارگاد، ترجمه حمید خطیب شهیدی، تهران، نشر میراث فرهنگی
- ۷- اشمیت، اریک، ف، ۱۳۷۶، پرواز بر فراز شهر های باستانی ایران، نشر سازمان میراث فرهنگی ایران
- ۸- افهمی، رضا. ۱۳۸۵ رساله دکتری پژوهش هنر تحت عنوان فرهنگ بصری حاکم بر باز نمایی در هنر هخامنشی، دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۸۵
- ۹- افهمی، رضا ۱۳۸۵ تناسبات انسانی در هنر هخامنشی، مقاله مجله هنر های زیبا شماره ۲۸ - زمستان ۱۳۸۵ ص ۹۳-۱۰۴
- ۱۰- اکبرزاده، داریوش. ۱۳۸۴ کتیبه بیستون، تهران، نشر خانه فرهیختگان هنر های سنتی
- ۱۱- امیدواری، سمیه وهمکاران ۱۳۹۳ گذری بر میراث معماری عراق، نشر مجمع ذخائر اسلامی، قم
- ۱۲- امیر خانی، آریین ۱۳۸۷، تاملی بر چگونگی تکوین مفاهیم اصولی معماری منظر وتبلور آندر منظر ایران باستان از ابتدا تا پایان دوران هخامنشی، مجله آرامانشهر شماره ۱ ص ۴۵-۵۷
- ۱۳- اومستد، ا، ت. ۱۳۸۴، تاریخ شاهنشاهی هخامنشی، ترجمه محمد مقدم، تهران، نشر امیر کبیر
- ۱۴- بریان، پیر. ۱۳۷۸ امپراتوری هخامنشی، ترجمه مهدی سمسار، تهران، نشر زریاب، تهران
- ۱۵- بریان پیر. ۱۳۸۱ امپراتوری هخامنشی ترجمه ناهید فردغان نشر فرزاد تهران
- ۱۶- بلنتیسکی، آ، ۱۳۶۴ خراسان وماوراء النهر (آسیای میانه) ترجمه پرویز ورجاوند، نشر گفتار تهران
- ۱۷- بیانی، شیرین. ۱۳۸۱ تاریخ ایران باستان (۲) تهران، نشر سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت)
- ۱۸- پژوهش های باستان شناسی فرانسه در ایران. ۱۳۸۰، به مناسبت برگزاری نمایشگاه، نشر میراث فرهنگی ایران،
- ۱۹- پرادا، ایدت. ۱۳۸۳ هنر ایران باستان با همکاری رابرت دایسون، ترجمه یوسف مجید زاده، تهران، نشر دانشگاه تهران،
- ۲۰- توین بی، آرنولد. ۱۳۶۸، تاریخ تمدن، ترجمه یعقوب آژند، تهران، نشر فارابی، چاپ اول

- ۲۱- پازوکی، ناصر، شادمهر، عبدالکریم ۱۳۸۴، آثار ثبت شده ایران در فهرست آثار ملی، نشر میراث فرهنگی
- ۲۲- پرو، ژان ویی و دلفوس ژنو، ۱۳۷۶ شوش و جنوب غربی ایران، هاید اقبال، تهران، نشر مرکز نشر دانشگاهی،
- ۲۳- جعفری دهقی، محمود ۱۳۸۲ بازشناسی منابع و مآخذ تاریخ ایران باستان، تهران، نشر سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، (سمت)
- ۲۴- جودکی عزیزی، اسدالله موسوی حاجی، سید رسول ۱۳۹۵، تاملی در معنا و کارکرد واژه آپادانای در مجموعه هخامنشی تخت جمشید و شوش، مجله صفا دوره ۲۶ شماره ۷۴ ص ۱۱۲-۱۲۶
- ۲۵- دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، ازبکستان، ترکمنستان، نشر، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۸۶ تهران
- ۲۶- دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، قرقیزستان، قزاقستان نشر، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۸۷ تهران
- ۲۷- دیاکونوف، ایگور میخائیلوویچ ۱۳۹۰، تاریخ ماد، ترجمه کریم کشاورز، نشر شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- ۲۸- رف، مایکل. ۱۳۸۱ نقش برجسته ها و حجاران تخت جمشید، تهران، نشر میراث فرهنگی و گنجینه هنر
- ۲۹- رجیبی، پرویز. ۱۳۸۰ هزاره های کم شده، جلد دوم، تهران، انتشارات توس
- ۳۰- رئیس دان، رحیم ۱۳۷۹ آذربایجان در سیر تاریخ ایران از آغاز تا اسلام جلد اول چاپ سوم انتشارات مبنا
- ۳۱- رواسانی، شاپور ۱۳۷۰ جامعه بزرگ شرق، نشر شمع
- ۳۲- زاپیل، ولفرید ۱۳۷۹، هفت هزارسال هنر ایران، موزه ملی ایران
- ۳۳- سامی، علی. ۱۳۳۳، پارس در عهد باستان، شیراز، چاپخانه موسوی، چاپ اول
- ۳۴- سامی، علی. ۱۳۷۵ پاسارگاد پایتخت و آرامگاه کوروش هخامنشی به کوشش وطن دوست، نشر بنیاد فارس شناسی
- ۳۵- سرفراز، علی اکبر. ۱۳۵۰ کشف کاخی از عهد کوروش کبیر در ساحل خلیج فارس، مجله باستان شناسی و هنر ایران، شماره ۸ و ۷ ص ۱۹-۳۲
- ۳۶- سرفراز، علی اکبر، فیروزمندی، بهمن ۱۳۸۱ ماد و هخامنشی، اشکانی، ساسانی، نشتر انتشارات عفاف
- ۳۷- سرفراز، علی اکبر، و فیروز مندی، بهمن. ۱۳۸۳ باستان شناسی و هنر دوران تاریخی، نشر عفاف،
- ۳۸- سرفراز، علی اکبر، ۱۳۸۴، گزارش کاوش فصل اول محوطه چرخاب برازجان به پژوهشگاه باستان شناسی
- ۳۹- سعیدیان، سعدی ۱۳۹۷، جغرافیای تاریخی زاگرس مرکزی در دوره آشور نو، مجله پژوهشهای باستان شناسی، دوره هشتم ش ۱۹ ص ۱۰۵-۱۲۵
- ۴۰- سعیدی، محمد رضا ۱۳۹۶ تحلیل داده های باستان شناسی دشت هرسین در دوران مس و سنگی، مجله مطالعات باستان شناسی سال ۹ شماره ۱ بهار و تابستان ۱۳۹۶ ص ۱۳۳-۱۴۹
- ۴۱- سعیدی، فرخ. ۱۳۷۵ راهنمای تخت جمشید، نقش رستم و پاسارگاد، تهران، نشر سازمان میراث فرهنگی
- ۴۲- سیمای میراث فرهنگی فارس. ۱۳۸۱ تهران، نشر سازمان میراث فرهنگی فارس
- ۴۳- شاپور شهبازی، علیرضا. ۱۳۵۷ شرح مصور نقش رستم فارس، شیراز، نشر بنیاد تحقیقات هخامنشی، چاپ اول
- ۴۴- شاپور شهبازی، علیرضا. ۱۳۸۴ راهنمای مستند تخت جمشید، تهران، نشر سفیران،
- ۴۵- شاپور شهبازی، علیرضا. ۱۳۸۴ راهنمای مستند تخت جمشید، تهران، نشر میراث فرهنگی،

۴۶- شارب، رومن ۱۳۹۷، فرمان شاهنشاهان هخامنشی، نشرپازینه

۴۷- شکاری نیری، جواد. ۱۳۸۰ زمینه های تاثیر هنری و معماری حوزه های تمدنی افریقا و ایران در طول تاریخ هخامنشیان، مجموعه مقالات (جلد ۲) نشر مرکز مطالعات آفریقا،

۴۸- شروین، مزدک ۱۳۹۷، بازنگری در گاه نگاری و سبک شناسی گوردخمه صحنه، مجله مطالعات باستان شناسی دوره ۱۰ ش ۲ ص ۱۳۹-۱۵۸

۴۹- طاهری، کمال ۱۳۸۰، معرفی روانسر، انتشارات طاق بستان، کرمانشاه

۵۰- طاهری، صدرالدین ۱۳۹۷، بررسی ساختار آثار گنجینه جیجون، مجله مطالعات باستان شناسی، دوره ۱۰ شماره ۲

۵۱- حاتم، غلامعلی، ۱۳۸۵ آشنایی با هنر در تاریخ چاپ دوم، نشر دانشگاه پیام نور، تهران

۵۲- حاتم، غلامعلی، ۱۳۸۱، گور دخمه ها در دوران مادها، مجله فصلنامه هنر شماره ۵۲- (۱۰۶-۱۱۸)

۵۳- خدادادیان، اردشیر ۱۳۷۶، تاریخ ایران باستان، مجموعه اول و دوم، آریائیهها و مادها، انتشارات اصالت تنشیر

۵۴- خورشیدیان، اردشیر ۱۳۷۸ نگرشی نوبر تخت جمشید، تهران، نشر ماکان،

۵۵- چایلد، ویرگوردون ۱۳۸۳، آریایی ها، ترجمه محمد تقی فرامرزی، نشر موسسه نگاه

۵۶- طاهری، معصومه و ملازاده، کاظم ۱۳۹۲ مطالعه ی جغرافیای تاریخی ماد، پیش از تشکیل پادشاهی و گسترش آن (۸۳۵-۶۷۲ ق.م)

فصلنامه علمی پژوهشی تاریخ اسلام و ایران دانشگاه الزهرا سال ۲۳ شماره ۲۰

۵۷- علی یف، اقرار ۱۳۸۸، پادشاهی ماد، ترجمه کامبیز میربهاء نشر انتشارات ققنوس

۵۸- فائق، ابراهیم، ۱۳۷۵ آذربایجان در سیر تاریخ ایران از آغاز تا اسلام، جلد اول، انتشارات یاران، تبریز

۵۹- فرجامی راد، مهدخت ۱۳۸۹، پژوهشی نو در گاهنگاری گور دخمه قیزقاپان - کردستان عراق، در پژوهش های باستان شناسی مدرس

سال دوم شماره سوم دانشگاه تربیت مدرس

۶۰- فرای، ریچارد نلسون. ۱۳۸۰، تاریخ باستانی ایران، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی،

۶۱- فره وشی، بهرام، ۱۳۷۰ ایرانیج، تهران، نشر دانشگاه تهران، چاپ دوم چین، نشر شرکت انتشار، تهران

۶۲- فریه، دبلیو، ۱۳۷۴ هنر های ایران، ترجمه پرویز مرزبان نشر فرزبان، تهران

۶۳- کاتالوک موزه ملی، ۱۳۸۹ درباره استوانه کوروش از بابل، تهران، نشر موزه ی ملی ایران،

۶۴- کامبخش فرد - سیف الله، تهران سه هزار و دویست ساله، نشر فضا ۱۳۷۰

۶۵- کالیکان، ویلیام. ۱۳۸۴ باستان شناسی و تاریخ هنر در دوران مادی ها و پارسی ها، ترجمه گودرز اسعد بختیار، تهران، ناشر موسسه

پازینه، چاپ اول

۶۶- کریمیان، حسن، سرفراز، علی اکبر، ابراهیمی، نصراله ۱۳۸۹، بازیابی کاخهای هخامنشیان در برازجان با اتکا به داده های باستان شناسی

، مجله باغ نظر شماره چهارده سال هفتم ص ۴۵-۵۸

۶۷- کخ، هایده ماری، ۱۳۷۶، از زبان داریوش، نشر کارنگ، تهران

۶۸- کورت، آملی ۱۳۷۹ هخامنشیان، ترجمه مرتضی ثاقب فر، نشر ققنوس

۶۹- کورتیس، جان ۱۳۷۸ ایران کهن، نشر کارنگ

۷۰- کوک، جان مانوئل ۱۳۸۴، شاهنشاهی هخامنشیان، ترجمه نرتری ثاقب فر، نشر ققنوس تهران

۷۱- کیانی، محمد یوسف ۱۳۷۴، پایتختهای ایران، نشر سازمان میراث فرهنگی، تهران

۷۲- کیخسرو، شاهرخ ۱۳۳۷ آیینه آین میسنی چاپ آفتاب

۷۳- گاور، آلبرتین، ۱۳۶۷ تاریخ خط، ترجمه عباس مخبر - کوروش صفوی، تهران، نشر مرکز.

۷۴- گرشیچ، ایلینا ۱۳۸۷ تاریخ ایران دوره ماد از مجموعه تاریخ کمبریج، ترجمه بهرام شالگونی، نشر انتشارات جامی

۷۵- گیرشمن، رمان ۱۳۴۴ ایران از آغاز تا اسلام، ترجمه محمد معین، نشر بنگاه ترجمه و نشر کتاب

۷۶- گیرشمن، رمان ۱۳۷۱، هنر ایران در دوران ماد و هخامنشی، نشر انتشارات علمی و فرهنگی

۷۷- گیرشمن، رمان ۱۳۸۹، سیلک کاشان ج ۲ ترجمه اصغر کریمی، و آزیتا همپارتیان کاشان

۷۸- لوکوک، پی.یر. ۱۳۸۲ کتیبه های هخامنشی، ترجمه نازیلا خلخالی، تهران، نشر فرزانه

۷۹- لیبیب زاده و همکاران ۱۳۹۰، بررسی تطبیقی تأثیر ایده‌های معنوی در شکل باغ، مطالعه موردی باغ پاسارگاد از دوره هخامنشی مجله باغ

نظر، شماره ۱۹ ص ۳-۱۵

۸۰- لوکوک، پی.یر. ۱۳۸۲ کتیبه های هخامنشی، ترجمه نازیلا خلخالی، تهران، نشر فرزانه

۸۱- مالووان، م.ا.ل ۱۳۷۲ بین النهرین و ایران باستان، ترجمه رضا مستوفی، نشر دانشگاه تهران، تهران

۸۲- محمد پناه، بهنام ۱۳۸۵ از کوروش تا داریوش، تهران، انتشارات سبزان

۸۳- محمد پناه، بهنام ۱۳۸۶ کهن دیار، مجموعه آثار ایران باستان در موزه های جهان، نشر سبزان

۸۴- مجید زاده، یوسف، ۱۳۸۰ تاریخ و تمدن بین النهرین ج ۳ هنر و معماری، نشر مرکز نشر دانشگاهی، تهران

۸۵- مرزبان، پرویز ۱۳۷۴ خلاصه تاریخ هنر، تهران، نشر انتشارات علمی و فرهنگی

۸۶- مرادی غیاث آبادی، رضا ۱۳۸۱ تخت جمشید، شیراز، انتشارات نوید

۸۷- مرادی غیاث آبادی، رضا ۱۳۸۳ کتیبه های هخامنشی، شیراز، انتشارات نوید

۸۸- مرادی غیاث آبادی، رضا ۱۳۸۴ منشور کوروش، تهران، نشر پژوهش های ایرانی

۸۹- مصطفوی، سید محمد تقی ۱۳۷۵ اقلیم پارس، تهران، نشر اشاره،

۹۰- معتمدی، نصر الله ۱۳۷۴، زیویه قلعه ماننایی مادی، مجموعه مقالات کنگره تاریخ معماری و شهر سازی ایران، نشر سازمان میراث فرهنگی ۱۲-۱۷

۹۱- معتمدی، نصر الله ۱۳۷۶، معماری و شرح سفال در گزارشهای باستان شناسی ج ۱ نشر سازمان میراث فرهنگی - پژوهشکده باستان شناسی

۹۲- ملازاده، کاظم و دیگران ۱۳۹۰، مطالعه و معرفی شیوه بدیع طاق زنی دوره ماد در تپه نوشیجان، مجله مطالعات باستان شناسی دوره ۳

و شماره ۲ از صفحه ۱۲۰-۱۲۸

۹۳- ملازاده، کاظم ۱۳۸۳، باستان شناسی و جغرافیای تاریخی مانا، پایان نامه دکتری باستان شناسی دانشگاه تربیت مدرس

- ۹۴- ملازاده، کاظم و طاهری، معصومه ۱۳۹۰، تاریخچه جایابی و ساختار هگمتانه مادی، فصلنامه شهر ایرانی اسلامی
- ۹۵- ملازاده کاظم و طاهری، معصومه ۱۳۹۲ مطالعه جغرافیای تاریخی ماد ، پیش از تشکیل پادشاهی و گسترش آن (۸۳۵-۶۷۲ ق.م)
- فصلنامه علمی- پژوهشی تاریخ اسلام و ایران دانشگاه الزهراء، سال ۲۳ شماره ۲۰ ص ۱۴۴۵-۱۶۵
- ۹۶- ملازاده، کاظم ۱۳۹۳، باستان شناسی ماد، نشر سازمان سمت
- ۹۷- ملازاده، کاظم، گودرزی، علیرضا ۱۳۹۴، علو سیاسی پادشاهی الیپی ، مجله پژوهشهای علوم تاریخی دوره ۷ شماره ۱ ص ۱۵۳-۱۷۲
- ۹۸- ملک زاده، فرخ ۱۳۴۷، فرهنگ و تمدن ماد، مجله هنر مردم- شماره ۷۶ - صفحه ۹-۱۵
- ۹۹- ملک زاده، مهرداد ۱۳۷۵، پایتخت های ایران، یوسف کیانی (پایتختهای ماد ۸۳-۱۳۱) نشر میراث فرهنگی
- ۱۰۰- ملک زاده مهرداد، احمدی، سولماز ۱۳۹۶ شاهانه یانه یابودنامه های آشوری در نواحی شرقی امپراتوری مجله پژوهشهای باستان شناسی، تابستان ۱۳۹۶ شماره ۱۳ دوره هفتم: ۸۳-۱۰۲
- ۱۰۱- ملک زاده مهرداد ۱۳۹۶، تک نگاه ماد پژوهی ۵۸۵ ق.م ، نشر پردیس دانش
- ۱۰۲- مشکور، محمد جواد. ۱۳۷۱، جغرافیای تاریخی ایران باستان، تهران، نشر دنیای کتاب ، چاپ اول
- ۱۰۳- مظاهری، خداکرم ۱۳۸۵ نقش برجسته اشکفت گل گل یادگاری از هنر حجاری دوره آشور جدید ، پیام باستان شناس، سال سوم شماره ۶ ص ۶۳-۷۴
- ۱۰۴- موسوی، سید حسن. ۱۳۸۰ ، مجموعه مقالات اولین همایش روابط- تمدنی ایران و آفریقا، تهران، نشر مرکز آفریقای دانشگاه تربیت مدرس
- ۱۰۵- مورتگات، آنتون، ۱۳۷۷، هنر بین النهرین باستان ، ترجمه زهرا باستی ، نشر سازمان سمت ، تهران
- ۱۰۶- مهربانی گلزار، محمد رضا، ۱۳۹۴، پاسارگاد شهر یا باغ شهر هخامنشی، مجله منظر شماره ۳۳ ص ۶۶-۷۲
- ۱۰۷- نقشینه، ایر صادق، ۱۳۹۰، گورستان عصر آهن چنگبار- نامه باستان شناسی ش اول- ۱۰۵-۱۲۲
- ۱۰۸- نیبرگ، هنریک ساموئل ۱۳۵۹، دین های ایران باستان، ترجمه سیف الدین نجم آبادی ، نشر مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ ها تهران
- ۱۰۹- نجفی، محمدرضا ۱۳۸۹، جستاری در نقوش هنری جام طللی حسنلو و پیشینه نقوش آن، مجله حافظ شماره ۷۵ از صفحه ۹-۱۶
- ۱۱۰- نفسیس، محمود ۱۳۹۳، جنبش های دینی و اجتماعی، محله عاشقانه ، سال ۳۰ شماره ۳۵۷
- ۱۱۱- واندنبرگ، لویی. ۱۳۷۹ باستان شناسی ایران باستان ، ترجمه عیسی بهنام ، تهران ، نشر دانشگاه تهران
- ۱۱۲- واندنبرگ، لوئی ۱۳۸۷ ، باستان شناسی ایران باستان، ترجمه عیسی بهنام ، نشر دانشگاه تهران
- ۱۱۳- ولایتی، رحیم ۱۳۸۵، معرفی قلمرو هخامنشیان بر اساس نقش های ملل ، مجموعه مقالات سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران- ارگ بم - ۲۵-۳۵
- ۱۱۴- ولایتی، رحیم ۱۳۸۶، ارتباط فرهنگ و تمدن مصر و ایران در دوره هخامنشیان بر اساس یافته های باستان شناسی دانشگاه تربیت مدرس
- ۱۱۵- ولایتی، رحیم، ۱۳۸۹، بررسی و مطالعه هنر معماری ملل تابعه امپراطوری در هنر معماری هخامنشیان، مجله باغ نظر سال هفتم شماره ۴
- ۱۱۶- ولایتی، رحیم ۱۳۹۰ مطالعه پیشینه باستان شناسی کشورهای آسیای میانه، نشر پازینه
- ۱۱۷- ولایتی، رحیم ۱۳۹۳ باستان شناسی و هنر مصر باستان، نشر پردیس دانش، تهران

- ۱۱۸- ولایتی، رحیم ۱۳۹۵ بررسی و مطالعه ساتراپی های هخامنش در آسیای صغیر، مجله جامعه شناسی تاریخی- دانشگاه تربیت مدرس دوره ۸ شماره ۲- پائیز وزمستان ۱۳۹۵
- ۱۱۹- ولایتی، رحیم ۱۳۹۶ شهر تاریخی- ایلخانی- اوجان پایتخت تابستانی ایلخانان، نشر انتخاب
- ۱۲۰- ولایتی، رحیم ۱۳۹۶ باستان شناسی و هنر ایلام، نشر انتخاب
- ۱۲۱- ولایتی، رحیم ۱۳۹۶ هخامنشیان در ساتراپی مصر، نشر انتخاب
- ۱۲۲- ویسی، مهسا، ۱۳۸۸، ارتباط ایران و آسیای صغیر در دوران هخامنشیان، پایان نامه ارشد دانشگاه تربیت مدرس
- ۱۲۳- ویسپوفر، یوزف. ۱۳۷۷ ایران باستان از ۵۵۰ ق.م ۶۵۰ پس از اسلام، ترجمه ثاقب فر نشر ققنوس تهران
- ۱۲۴- هرتسفلد، ارنست ۱۳۵۴، تاریخ ایران بر بنیاد باستان شناسی. ترجمه علی اصغر حکمت نشر انجمن آثار ملی ایران،
- ۱۲۵- هرتسفلد، ارنست ۱۳۸۱، ایران در شرق باستان، ترجمه همایون صنعتی زاده، نشر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگ و دانشگاه شهید باهنر کرمان، تهران
- ۱۲۶- هرودوت. ۱۳۸۳ تاریخ هرودوت، ترجمه هادی هدایتی، تهران، نشر دانشگاه تهران
- ۱۲۷- هرودوت. ۱۳۳۹، تاریخ هرودوت، ترجمه هادی هدایتی، تهران، نشر دانشگاه تهران
- ۱۲۸- هینتس، والتر. ۱۳۷۱ دنیای گمشده عیلام، ترجمه فیروز فیروز نیا، تهران، نشر علمی و فرهنگی،
- ۱۲۹- هینتس، والتر. ۱۳۸۱، داریوش و پارسها، ترجمه عبدالرحمن صدریه، تهران، نشر امیرکبیر
- ۱۳۰- هینتس، والتر. ۱۳۸۵ یافته های تازه ای از ایران باستان، ترجمه پرویز رجیبی، تهران، نشر ققنوس،
- ۱۳۱- یزدانی، افشین، فیروزمندی، بهمن ۱۳۹۳، جایگاه شهر و کاخ های هخامنشی تموکان دشتستان در معرفی و شناسایی پیشینه ۲۵۰۰ ساله حضور سیاسی ایرانیان دثر کرانه ها و پهنه دریای پارس، فصلنامه مطالعات فرهنگی سیاسی خلیج فارس، دوره ۱ شماره ۲ ص ۶۵-۸۶
- ۱۳۲- یوسفی زوشک، روحاله ۱۳۹۸، گزارش تعیین عرصه و حریم محوطه ازبکی

منبع لاتین:

- 1- Arnold. Dieter. 1994, *Lexikon der ägyptischen Baukunst*. München: Zürich: Artemis
- 2- Arnold, Dieter. 1999, *Temples of the Last Pharaohs*, Newyork /Oxford –Oxford University.
- 3- Azarnoush, Massoud, 2005 *Recent archaeological research in Iran Prehistory Age*, *Archaoloische Mitteilungen aus Iran und Turan*. 189-246
- 4- Baines John, / Malek, Jaromir. 1981, *Welt Atlas Der Alten Kulturen Ägypten*
- 5- Bleibtreu, Erika. 2000, *7000 Jahre persische Kunst Wien*
- 6- Boucharlat, Rand other, s (2005), *The itadel of Ulug Depe and the Iron Age Archaeological Sequence in Southern Central Asia*, *Iranica Antiqua* 40, 479-514
- 7- Calmeyer. Peter. 1991 *Ägyptischer Stil und Reichsachimenidische Inhalte auf dem Sockel der Darius-Statue aus Susa/Heiopolis. in Achaemenid History VI Asia Minor and Egypt: old Cultures in a New Empire*. Leiden

- 8- Calmeyer, Peter. 1994, *Babylonische und assyrische Elemente in der achaimenidischen Kunst, Achaemenid History VIII ,Continuity and Change*, Heleen Sancisi- Weerdenburg, Amelie Kuhrt & Margaret Coolroot, Nedelands Instituut voor Het nabueoosten, Leiden
- 9- Cifarelli, Megan, 2014, *Personal Ornaments at Hasanlu, Iran Polish Archuaeology in the Mediteruen* -297-316
- 10- Dadamayev, M, 2002, *Babylonian, chrontclcs, Encyclopedia, Iranica*
- 11- Danti, Michael and Cifarelli, Megan 2013 *Iron II warrior Burials at Hasanlu Tepe Iran.*
- 12- Davodi, Hossein 2016 , *Subsistence Economy During the Iran Age in Northwestern Iran: the Cases Study of tepe Hasanlu* 30-43
- 13- David , Rosalie. 1981, *Ägypten Kunstschatze am Nil, Ein Führung und Objektbschreibung* , Japan
- 14- Du Ry caerl J (1969) *Volker des Alten Orient. Baden-Baden.*
- 15- Dyson, R. Jr. 1989 , *The Lron Age Architecture at Hasanlu: An Essay. Expedition*, 31 (2-31), 107-27
- 16- Frei . Peter / Koch . Klaus. 1996, *Reichsidee und Reichsorganisation im Perserreich. Universitäts-Verlag Freiburg Schweiz & Göttingen Museum*
- 17- Erdmann, Kurt. 1941 , *Das Iranische Feuer heiligtum Leipzig*
- 18- Galil, G (2009), *Israelit EXILES IN Media: A New Look at ND2443+ vetus Testaamentum*, 59, 71-79
- 19- Ghirshman, R. 1954, *Village-achemenide, M.D. PXXXVI, Paris, PP. 38-53*
- 20- Ghirschman, Roman. 1963, *Perse, Paris*
- 21- Goprnik. H, 2003, *The Ceramics from Godin II form the latte 7 to early 5 centuries BC Comtimuity of Empire, Assyria, Media Persia , Lanfranchi G R and others Padova*, pp249-269
- 22- Gropp, Gerd . 1990, *Ein Porträt des Königs Darius I. im Hibis- Tempel, Ägypten, Das Bildnis in der Kunst des Orients ; Abhandlungen für die Kunde des*
- 23- Gropp , Gerd . 1993, *Zarathustra und die Mithras- Mysterien, Katalog der Sonderausstellung des Iran Museum Rade, Reinbek bei Hanburg, Bremen*
- 24- Gropp- Gerd. 1995, *Archäologische Forschung in Khorasan. Iran . Beihefte zum Tübinger Atlas des Vorderen Orients Reihe B (Geisteswissenschaften) Nr. 84. Wiesbaden.*
- 25- Gropp. Gerd. 2001, *Sassen die Skudra wirklich in Thrakien. Ein Problem der Satrapienverteilung in Kleinasien. Achaemenid Anatolia. Proceedings of the First international Symposium on Anatolia in the Achaemenid Period. Nederlans Instituut voor Het nabije oosten. Leiden*
- 26- Goprnik. H, 2011, *The Median Citadel of Godin Period II in on the High Road , The History of Godin Tepe Iran, ed by H, Copnik and M and Rothman* pp285-364
- 27- Goff, M, 1969, *Excavation at Babajan: Second Preliminary Report Iran VII-115-136*
- 28- Goff, M, 1977, *Excavations at Babajan: the Archiecture of the East Mound, Levele I & III Iran, xv, 130-140*
- 29- Goff, M, 1985, *Excavations at Babajan: the Archiecture and Pottery of Levele I, Iran xxIII, 1-17*
- 30- Grasson, A, K & Levine, L, D, 1975. *The Assyian relif from shkaft-I Gul, Gul. Iranica Antiqua xl, pp29-*

- 31- Gropp , Gerd .1993, *Zarathustra und die Mithras- Mysterien, Katalog der Sonderausstellung des Iran Museum Rade,Reinbek bei Hanburg, Bremen*
- 32- Herzfeld.H,1941,*Iran in the Ancient East, London,*
- 33- Hinz Walther.1975, *Darius und der Suezkanal, in Archäologische Mitteilung aus dem Iran 8,115-121*
- 34- Hinz, Walther .1976,*Darius und die Perser, Eine Kulturgeschichte der Achämeniden, Baden-Baden*
- 35- Hinz, Walthe.1979, *Darius und die PerserII Baden-Baden*
- 36- Högemann , Peter.1992, *Das alte Vorderasien und die Achämeniden, Ein Beitrag zur Herodot- Analyse, Beihefte zum Tübinger Atlas des Vorderen Orients ,Reihe B (Geisteswissenschaften) Nr. 98, Wiesbaden*
- 37- Huot, Jean-Louis1978 *Persien I, Von seinen Ursprüngen bis zu den Achämeniden,München*
- 38- Jacobs,B.1987 ,*Griechische und persische Elemente in der Grab Kunst Lykiens zur Zeit der Achämeniden Herrschaft. Jonsered*
- 39- Jacobs,Bruno1994 *Die Satrapien Verwaltung im persisch Zur Zeit Darius III, Wiesbaden*
- 40- Kaiser Otto.1985 ,*Texte aus der Umwelt des Alten Testaments, Berlin*
- 41- Kent, , Roland G.1950&1953 ,*Old Persien , grammar, texts,Lexicon , American Oriental Society,New Haven,Conn*
- 42- Khavari, M und Berdt,D.1992,*Zwischen Persepolis und Firuzabad,Mainz am Rhein*
- 43- Koch. Heidemarie.1988, *Persien Zur Zeit des Darius. Das Achämenidenreich im Lichte neuer Quellen,Marburg*
- 44- Koch. Heidemarie.1993, *Es kündigt Darius der König ... Vom Leben im persischen Großreich für Kulturgeschichte der Antiken Welt Band55Mainz*
- 45- Koch Heidemarie .2001, *Persepolis. Glänzende Hautstdt des perserreichsSonder Bände der Antiken Welt Zaberns Bildbände zur Archäologie Mainz.*
- 46- Ikeda,yutaka(1979) *Royal Cites and Fortified Cities, Iraq,41,75-87*
- 47- Levine,L,D1972.*Two Neo-Assyrian Steae from Iran, RoyalOntario Museum, Art and Archaeology,Occasional paper xxIII. Toronto Royal Ontario Museum, Printed by Thom Press , 86pp*
- 48- Lindsay,Allen.2005, *The Persian Empire aHistory, the British Museum*
- 49- Luckenbill,D.D (1926-27). *Ancient Records of Assyria and Babylonia. Vol. 1.1926,2,1927 Chicago.*
- 50- Lukonin Wladimir.1986, *Kunst der alten Iran, Leipzig.*
- 51- Magee,Peter,2008, *Decon strueting the Destruction of Hasanlu Archaeology , Imperlalsm and the chronology of the Iranian Iron age , Iranica Antiqua , vol XLIII P.p9-18*
- 52- Mysliwicz Karol.1987, *Keramik und klein Funde aus der Grabung, Mainz*
- 53- Mysliwicz Karol.1998, *Herr Beider Länder: Ägypten im 1. Jahrtausend v. Chr Mainz.*
- 54- Mongiatti, A., Nigel M., and Simpson, St. J., 2010. *A gold four-horse model chariot from the Oxus Treasure: a fine illustration of Achaemenid goldwork, London, The British Museum.*
- 55- Müller, Hans Wolfgang.1987 ,*ägyptische Kunst,Kairo*
- 56- Nissen, Hans J.1999, *Geschichte alt Vorderasien, München*
- 57- Olmstead, A.T1960, *History of the Persian Empire, Univ. of Chicago Press*
- 58- Parpola,S, and M.Porter (2001) *The HelsinkiAtlas of the Near East in the NeoAssyrian Period, Helsinki*
- 59- *Persians-masters2011-of-empire-history-art-ebook*
- 60- Porada, Edith.1962, *Alt-Iran- die Kunst in Voeislamischer Zeit ,Baden-Baden*
- 61- Porada,Edith,1965,:*A Ncient Iran:the art of Pre –Islamic times , London*

- 62- Posener, G. 1936, *Premiere Domination Perse En Egypte, Recueil D, inscriptions Hieroglyphiques, LE GAIRE, IMPRIMERIE DE L'INSTITUT FRANÇAIS*
- 63- Radner, Karen 2003, *An Assyrian view on the MEDES, Continuity of Empire: Assyria, Media, Persia : Lanfranchi, G.B and others (EdS) Padova. PP.37-64*
- 64- Roaf, Michael (1990) *Cultural Atlas of Mesopotamia and the Ancient Near East, New York – Oxford*
- 65- Rollinger, Robert. 1998, *Der Stambum des achaimenidischen königshauses oder die Frage der Legitimität der Herrschaft des Darius, Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan 30*
- 66- Sarre, Friedrich. 1922, *Die Kunst des Alten Persien, mit Tafeln und Textabbildungen, Berlin,*
- 67- Schmidt Erich. F. 1953, *Persepolis I Structures. Reliefs. Inscriptions. The University of Chicago Oriental Institute Publications Chicago Illinois*
- 68- Seidl, Ursula. 1994, *Achaimenidische Etlehungen aus der urartäischen Kultur, Achameniden History VIII, Continuity and Change, Leiden*
- 69- Shahbaz, Shapur, 1975 *The Irano-Lycian monuments: the principal antiquities of Xanthos and its region as evidence for Iranian aspects of Achaemenid.*
- 70- Schefold, Karl 1968, *Die Gestaltung des Raumes in der frühen iranischen und griechischen Kunst, In archäologische Mitteilungen aus Iran I, Berlin*
- 71- Seipel, Wilfried. 2000. *7000 Jahre Persische Kunst. Meisterwerke aus dem Iranischen Nationalmuseum in Teheran. Ein Ausstellung des Kunsthistorischen Museums Wien.*
- 72- Stierlin, Henri, 1980, *Die Welt der Perser, Pully,*
- 73- Stronach, D. 1967, *Urartian and Achaemenian Tower Temples JNES-26*
- 74- Stolper, M. W. 1976, "Preliminary Report on Texts from Tal-e Malyan (1971-1974)", in F. Bagherzadeh (ed.), *Proceedings of the IVth Annual Symposium on Archaeological Research in Iran, Tehran, pp. 89-100.*
- 75- Sumner, W. 1976, *Excavation at Tall-i Malyan (Anshan) 1974-76, Iran, Vol. 14, , pp*
- 76- Sumner, W. 1980, "Malyan Project: Introduction", in *Regional Archaeological Research: The Malyan Project, A Symposium presented at the annual meeting of The Society for American Archaeology, Philadelphia, pp. 1-14.*
- 77- Sumner, W., "Proto-Elamite civilization in Fars", in U. Finkbeiner and W. Rolling (eds.), *Gamdat Nasr Period or Regional Style, Beihefte Zum Tübinger Atlas des Vorderen Orients, Vol. 62, 1986.*
- 78- Sumner, W. 1988, "Malyan, Tall-e (Anshan)", *RIA, Vol. 7 (3-4), pp. 306-32,*
- 79- Seidl, Ursula. 1994, *Achaimenidische Etlehungen aus der urartäischen Kultur, Achameniden History VIII, Continuity and Change, Leiden*
- 80- Tadmor, H. 1994, *The Inscriptions of Tiglath-Pileser III, King of Assyria, Critical Edition, with Introductions, Translations and Commentary, 2nd edition, Jerusalem, Xv+317, 1x pls*
- 81- Vanden Beghe, L. 1973, *Pusht-i Kuh, Luristan Iran XI: 207-209 (PL. XIII and XIV a)*
- 82- Vargyas, P. (2008) *The Silver Hoard From Nush-i Jan, Revisited, Iranica Antiqua XLIII, 167-183*
- 83- Velayati, Rahim 2015, *Der Einfluss der ägyptischen Zivilisation in der Periode der Achämeniden und die Beziehung des alten Iran mit dem Pharaonischen Ägypten*
- 84- Vidale, Massimo, Fazeli, Hassan, Francois, Dessel 2019: *The late Prehistory of the northern Iranian central Plateau (c6000-3000 BC) growth and collapse of decentralised networks.*
https://www.researchgate.net/publication/330662338_

- 85- Von Gall,H,1966:*Zu don medischen Felsgrabren in nord westiran und Iragi Kurdistan*
Archaologischer Anzeiger Pp19-43
- 86- Von Gall.H1988.*Das Felsgrab von Qizqapan. Ein Denkmal aus dem umfeld der Achamenidischen*
kongsstrasse Bagdader.Mitteilungen Band 19:557-589
- 87- Wiseman,D.J(1958), *The vassal-Treaties of Esarhaddon,Iraq,20,1-99*
- 88- Young,Cuyler1969,*Excavation at Godin Tepe :First Progress Report, Royal Ontaro Museum Art*
and Archaeology Occasional17. Toronto

۵. اهداف

- ۱- آشنایی با باستان شناسی محوطه های شاخص مادی در ایران براساس گزارشهای کاوش وانتشار کتاب ومقاله های پژوهشی
- ۲- آشنایی با منابع مختلف ماد وهخامنشی
- ۳- آشنایی با هنر ماد وهخامنشی
- ۴- آشنایی با تاثیرات فرهنگ وهنر اقوام وملل اطراف در فرهنگ وهنر ماد وهخامنشی
- ۵- آشنایی با عملکرد سیاسی ماد وهخامنشی

۶. تعهدات دانشجو

- ۱- شرکت در آزمون پایان ترم بر اساس کتاب تالیفی که در اختیار دانشجویان قرار داده شده است
- ۲- ارائه کار تحقیقی کلاسی در کلاس

۷. پیش نیازها*

۸. شیوه محاسبه نمره:

نمره آزمون و نمره تحقیق کلاسی

رحیم ولایتی

استاد درس

تقویم آموزشی درس باستان شناسی ایران در دوران ماد وهخامنشی

عنوان بحث	هفته /جلسه
فصل اول باستان شناسی وتاریخ هنر ماد: جغرافیای تاریخی ماد-۱	اول
فصل اول باستان شناسی وتاریخ هنر ماد: جغرافیای تاریخی ماد-۲	دوم
فصل دوم -تشکیل امپراتوری ماد براساس منابع مکتوب موجود-۱	سوم
فصل دوم -تشکیل امپراتوری ماد براساس منابع مکتوب موجود-۲	چهارم
فصل سوم -محوطه های مادی در داخل و بیرون از مرزهای جغرافیای ایران:۱	پنجم
فصل سوم -محوطه های مادی در داخل و بیرون از مرزهای جغرافیای ایران:۲	ششم
فصل سوم -محوطه های مادی در داخل و بیرون از مرزهای جغرافیای ایران:۳	هفتم
فصل چهارم فرهنگ و هنر و دین و اعتقادات مادها:	هشتم
فصل چهارم فرهنگ و هنر و دین و اعتقادات مادها:	نهم
فصل اول باستان شناسی وتاریخ وهنر و پیدایش هخامنشیان:۱	دهم
فصل اول باستان شناسی وتاریخ وهنر و پیدایش هخامنشیان:۲	یازدهم
فصل دوم ویژگیهای هنر معماری ومجسمه سازی هخامنشیان ۱	دوازدهم
فصل دوم ویژگیهای هنر معماری ومجسمه سازی هخامنشیان ۲	سیزدهم
فصل دوم ویژگیهای هنر معماری ومجسمه سازی هخامنشیان ۳	چهاردهم
فصل سوم بررسی ویژگیهای معماری ومجسمه سازی شوش وتخت جمشید ۱	پانزدهم
فصل سوم بررسی ویژگیهای معماری ومجسمه سازی شوش وتخت جمشید ۲	شانزدهم
فصل سوم بررسی ویژگیهای معماری ومجسمه سازی شوش وتخت جمشید ۳	هفدهم
فصل چهارم تزئینات معماری، مجسمه سازی و نقش برجسته های هخامنشی ۱	هیجدهم
فصل چهارم تزئینات معماری، مجسمه سازی و نقش برجسته های هخامنشی ۲	نوزدهم
فصل چهارم تزئینات معماری، مجسمه سازی و نقش برجسته های هخامنشی ۳	بیستم
فصل پنجم جغرافیای سیاسی ساتراپی های امپراتوری هخامنشی:۱	بیست ویکم
فصل پنجم جغرافیای سیاسی ساتراپی های امپراتوری هخامنشی:۲	بیست ودوم
فصل پنجم جغرافیای سیاسی ساتراپی های امپراتوری هخامنشی:	بیست سوم
فصل پنجم جغرافیای سیاسی ساتراپی های امپراتوری هخامنشی:	بیست و چهارم
ارائه تحقیقات کلاسی	بیست و پنجم
ارائه تحقیقات کلاسی	بیست وششم